

ANNEX X

CURRÍCULUM DE LES PROVES D'ACCÉS ALS CF DE GRAU MITJÀ

Llengua i Literatura Castellana/Valenciana

Sabers bàsics

Bloc 1: llengua i ús.

- Variació lingüística.
- Les llengües d'Espanya.
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües.
- Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
- Expressions idiomàtiques de la llengua.

Bloc 2: Estratègies comunicatives.

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació.
- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- La implicació de l'emissor en els textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'orde i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.
- Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.

- Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
- Valoració de la forma i el contingut del text.
- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.

Bloc 3: Lectura i literatura.

- Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura.
- Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits.
- Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos, orals, escrits o multimodals, i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.

Críteris d'avaluació

- Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana a partir de l'explicació del seu origen i del seu desenvolupament sociohistòric, contrastant aspectes lingüístics i discursius, així com els trets de les diferents varietats, en manifestacions orals, escrites i multimodals.
- Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.
- Mostrar interès i respecte per les diverses varietats lingüístiques, identificant i contrastant les seues característiques principals i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.
- Identificar i qüestionar prejudis i estereotips lingüístics a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística de l'entorn, de les llengües en contacte i dels drets lingüístics individuals i col·lectius, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.
- Llegir, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius utilitzats.
- Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura complexa i el format dels textos i les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.
- Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar de manera raonada i crítica els continguts, el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

- Produir, de manera autònoma, textos escrits i multimodals complexos de gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció.
- Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera autònoma, els usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.
- Establir, de manera progressivament autònoma, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura

Anglès

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús.

Funcions comunicatives:

- Saludar, presentar-se, indicar com està.
- Indicar la professió– Indicar la procedència.
- Preguntar i proporcionar dades sobre informació personal.
- Descriure una casa (habitacions) i el seu mobiliari bàsic.
- Indicar on és un objecte.
- Expressar les activitats quotidianes i les d'oci.
- Expressar preferències.
- Preguntar i dir l'hora.
- Expressar habilitats.
- Indicar els membres de la família.
- Descriure la roba que porta posada una persona.
- Indicar el que està fent una persona.
- Parlar de l'existència o falta de provisions
- Fer oferiments.
- Expressar on estava o estiguera un mateix.
- Parlar del que va ocórrer ahir
- Parlar i preguntar sobre les activitats de cap de setmana i de vacances.
- Preguntar i dir quin temps fa o feia.

Models contextuals i gèneres discursius:

- Textos senzills escrits en format de tipologia diversa en primera o tercera persona, sobre temes de la vida quotidiana.

Expressions i lèxic:

- Professions.
- Països i nacionalitats.
- Nombres 1-10.
- Mesos de l'any.
- Assignatures escolars.
- Mobiliari de la casa.
- Habitacions de la casa.
- Preposicions de lloc.
- Activitats d'oci.
- Activitats quotidianes.
- Dies de la setmana.
- L'hora.
- Habilitats.
- La família.
- Roba.
- Colors.
- Menjar i beguda.
- Llocs quotidians.
- Activitats de cap de setmana.
- El temps.

Convencions ortogràfiques:

- Convencions ortogràfiques bàsiques.

Bloc 2: Estratègies de comprensió i producció.

Comprensió lectora:

- Llegir de forma comprensiva i autònoma textos senzills i reconèixer la intenció comunicativa concreta.
- Localitzar informació específica en textos curts.
- Comprendre la descripció de situacions i esdeveniments habituals o pròxims, amb l'ajuda del context.
- Seguir instruccions senzilles.
- Desenvolupar estratègies de comprensió de textos per obtenir informació i interpretar-los.

Expressió i interacció escrita:

- Escriure textos curts i senzills sobre necessitats personals i situacions de la vida quotidiana seguint les convencions i formats adequats a cada tipus de text, i utilitzar frases senzilles connectades amb elements de cohesió bàsics.

- Escriure missatges a interlocutors concrets per a donar informació personal, descriure experiències, habilitats, interessos, etc,
- Utilitzar tècniques i recursos per a revisar i millorar el text escrit
- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i a partir de la generació d'idees i la seua organització.

Bloc 3: Cultura i societat.

- Mostrar una actitud oberta i respectuosa davant d'elements diferencials entre la llengua estrangera i la llengua pròpia.
- Apreciar que l'estudi d'altres llengües i les seues cultures constituïx un mitjà per a conèixer i valorar la multiculturalitat i afavorir l'enteniment intercultural i internacional.
- Adoptar una actitud favorable a la comunicació respectuosa, fluida i gratificant, superant estereotips i prejudis respecte a la vàlua i importància de les diverses llengües, així com de les seues varietats dialectals.
- Conscienciar sobre el valor de la llengua pròpia com a vehicle d'identitat cultural i utilitzar-la com a instrument per a l'adquisició de nous aprenentatges, el desenrotllament del pensament i la comprensió i anàlisi de la realitat social, econòmica i cultural.

Críteris d'avaluació

CE Multilingüisme i interculturalitat.

- Contrastar i inferir les similituds i diferències entre diferents llengües, de manera autònoma, sobre aspectes bàsics del seu funcionament.
- Mostrar respecte per les diferències lingüístiques i culturals de les varietats de la llengua estrangera, valorar prejudis i estereotips, i reconèixer la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.

CE Comprensió escrita.

- Interpretar correctament les instruccions per a la resolució de les tasques.
- Comprendre la informació general i específica de textos senzills en format de tipologia diversa, sobre temes de la vida quotidiana.
- Usar estratègies adquirides en altres situacions per a la comprensió i interpretació de textos diversos com: ús dels coneixements previs sobre el tema i la situació, identificació de paraules clau, de funcions comunicatives, de la intenció de qui parla, i dels elements paralingüístics.
- Seleccionar informació i dades concretes a partir de textos senzills.

CE Expressió escrita.

- Utilitzar expressions habituals i lèxic sobre temes d'interés personal, general i quotidians, diferenciant situacions comunicatives formals i informals.
- Redactar idees senzilles, per mitjà de frases simples, qüestionaris o formularis, de forma organitzada i entenedora.
- Expressar per escrit el contingut d'un text per mitjà de la traducció no literal sense diccionari i amb llista, si és procedent, de vocabulari.
- Elaborar notes i escrits breus per a la comunicació personal i laboral.

- Identificar i usar elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació escrita.
- Interpretar lèxic divers en situacions de comunicació personals i laborals habituals utilitzant estratègies com el context i els coneixements previs.
- Produir textos escrits de tipologia diversa utilitzant estructures bàsiques, connectors senzills i lèxic adequat, respectant regles fonamentals d'ortografia i puntuació.
- Dominar els aspectes lingüístics i aplicar-los en les situacions funcionals mencionades.

Ciències Socials: Geografia i Història

Sabers bàsics

Bloc 1: Geografia.

Subbloc de mètodes i tècniques de geografia.

- Metodologies de treball i vocabulari específic de la geografia.
- Identificació i contrast de fonts de la geografia. Tècniques d'anàlisi i interpretació.
- La representació geogràfica de l'espai terrestre. Orientació i escales. Interpretació de mapes, imatges i representacions gràfiques.
- Tractament de la informació geogràfica.

Subbloc de fonaments de la geografia física.

- Els moviments de la Terra i els seus efectes (rotació i translació).
- Formes constitutives del relleu.
- Principals unitats de relleu i de la xarxa hídrica de la Terra.
- Zones climàtiques i paisatges geogràfics de la Terra.
- Paisatges geogràfics d'Espanya i de la Comunitat Valenciana.

Subbloc de geografia del poblament i de la població.

Poblament:

- Espai urbà i rural en el món actual.
- L'espai urbà a Espanya i a la Comunitat Valenciana.
- Distribució de la població mundial. Àrees de concentració i despoblació.
- Les grans àrees culturals del planeta. La diversitat cultural dels grups humans. Convivència i interculturalitat en un món globalitzat.

Població:

- Creixement poblacional i moviments migratoris. Estructura per edats de la població. Règims demogràfics.
- La població espanyola. Evolució i distribució. Contrastos regionals. La població de la Comunitat Valenciana.

Subbloc de geografia política.

- Geografia política de les societats. L'estat-nació com a entitat politicoterritorial. Estructura política de l'Estat espanyol.

- Integració econòmica, monetària i ciutadana. L'estat del benestar a Europa i les institucions europees.

- Les formes d'organització política. Democràcia davant d'autoritarisme.

Subbloc de geografia econòmica.

Interacció econòmica amb el medi ambient:

- L'aprofitament econòmic del medi físic: Els principals recursos naturals del planeta.

- Les àrees mundials d'activitat econòmica més importants.

- Els paisatges del sector primari en el món rural.

- El sector secundari i l'espai industrial. Recursos energètics i aprofitament de l'energia.

- El sector terciari i l'avanç de la terciarització.

Repercussions de les activitats econòmiques:

- Sostenibilitat i repercussions mediambientals de les activitats econòmiques.

- El repartiment desigual de la riquesa mundial. Globalització i dependència. L'índex de desenvolupament humà (IDH) i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Bloc 2: Història.

Subbloc de mètodes i tècniques d'història.

- Metodologies de treball i vocabulari específic historiogràfic.

- Tècniques d'anàlisi i interpretació historiogràfica.

- Ubicació espacial i temporal dels fets històrics. Cronologia i periodització.

- Tractament de la informació històrica.

Subbloc d'història moderna.

- Crisi de l'Antic Règim. La Revolució Francesa, altres revolucions liberals i les seues repercussions.

Subbloc d'història contemporània.

El segle XIX:

- Revolució Industrial i industrialització: canvis socioeconòmics a Europa a l'inici del segle XIX.

- Liberalisme i nacionalisme. Revolucions i nous estats nacionals a l'Europa del segle XIX.

- La segona Revolució Industrial. L'imperialisme colonial.

El segle XX:

- La crisi de la Restauració a Espanya, la dictadura i la Segona República.

- Causes i conseqüències de la Primera Guerra Mundial. La Revolució Russa.

- L'Europa d'entreguerres i la crisi del 29. Causes i conseqüències de la Segona Guerra Mundial. L'Holocaust.

- El món després de la Segona Guerra Mundial: la guerra freda i la descolonització d'Àsia i Àfrica.
- La Guerra Civil i la dictadura franquista.
- La Transició. L'Espanya de la democràcia. La memòria democràtica.
- El moviment feminista: les quatre onades de la lluita per la igualtat de gènere. Dones de la història moderna i contemporània.
- El món després de la caiguda del mur de Berlín. El segle XXI.

Bloc 3: Compromís Social i Cívic Transversal a tots el blocs de sabers bàsics.

Subbloc d'exercici de la ciutadania.

- Valors, drets i deures de la ciutadania democràtica. Diàleg i empatia com a instruments de resolució pacífica de conflictes.
- Hàbits democràtics. Exercici dels drets i els deures de la ciutadania. Instruments per a la resolució pacífica de conflictes. Defensa i pràctica activa.
- Detecció i rebuig de les situacions socials iniquès i injustes en el món actual i en la història moderna i contemporània.

Subbloc de sostenibilitat.

- El desafiament de la reducció de les desigualtats socials i econòmiques en el món actual.
- Les bases de la solidaritat internacional. La cooperació i l'ajuda al desenvolupament.

Subbloc d'identitat i patrimoni.

- Reconeixement de la identitat cultural pròpia. Convivència i respecte de les diferències culturals i identitàries.
- Reconeixement del valor identitari del patrimoni cultural i natural i el compromís amb la seua preservació com a herència irrenunciable de l'ésser humà.

Críteris d'avaluació

Competència específica 1.

- Descriure i contextualitzar en el temps i l'espai els esdeveniments i els processos més rellevants de la història pròpia i universal, identificant referents de l'evolució cap a la societat actual i valorant-ne la diversitat.
- Construir un relat o una síntesi, cronològicament ordenada, coherent i utilitzant la terminologia adequada, sobre fets, processos i personatges rellevants del passat i la seua relació amb el present.
- Aportar possibles motius sobre la diferent rellevància atorgada a uns fets històrics sobre uns altres en diferents moments del passat i en el present amb respecte per la diversitat històrica y cultural de les societats humanes.

Competència específica 2.

- Buscar, identificar i seleccionar la informació referent a fets històrics i geogràfics a partir de diferents fonts documentals, i fer un tractament correcte quant a investigació, classificació, recollida, organització, crítica i respecte.

- Seleccionar i utilitzar la informació més rellevant per a explicar determinats fets històrics, geogràfics i artístics que continguen diferents fonts documentals.
- Identificar la informació que contenen diferents fonts documentals de fets històrics, geogràfics i artístics.
- Formular i comunicar les seues pròpies conclusions sobre fets històrics, geogràfics i artístics, i representar-les d'una manera textual.

Competència específica 3.

- Explicar les nocions bàsiques de canvi i continuïtat en la història utilitzant una perspectiva causal i contextualitzada, reconèixer en el passat l'origen i l'evolució de les qüestions més rellevants del món actual i expressar juís i opinions sobre el present i el futur.
- Reconèixer causes i conseqüències respecte dels fets i els processos històrics més rellevants de diferents èpoques. Contextualitzant i valorant les decisions preses.
- Produir opinions i juís de valor coherents sobre qüestions socials i polítiques del passat i del present, manifestant actituds de tolerància, respecte i interès cap a altres cultures i cosmovisions.

Competència específica 4.

- Explicar les interrelacions econòmiques fonamentals entre els elements de l'espai físic i les activitats de les societats humanes, així com la seua repercussió en la sostenibilitat.
- Situar les activitats econòmiques i els recursos naturals més importants en l'espai geogràfic.
- Identificar i descriure l'impacte sobre el territori de les principals activitats econòmiques, diferenciant entre les que són sostenibles i les que no ho són.

Competència específica 5.

- Contrastar els principals models d'ocupació territorial d'organització política i econòmica que expliquen la desigualtat entre els éssers humans, tant a escala local com global.
- Identificar, localitzar i descriure les característiques dels principals models d'organització territorial, política i econòmica.
- Distingir les entitats polítiques i les formes d'organització econòmica més importants dins dels principals models d'organització territorial, política i econòmica, i explicar com incidixen en la vida quotidiana dels seus habitants.

Competència específica 6.

- Donar arguments des d'una perspectiva crítica, fonamentada en coneixements històrics i la geografia sobre problemes socials rellevants, assumint valors democràtics i pronunciant-se en la defensa d'estos.
- Identificar els problemes socials més rellevants de l'actualitat, utilitzant com a guia els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- Establir relacions causals entre les accions humanes i l'origen dels problemes socials més rellevants de l'actualitat proporcionant arguments propis, fonamentats en la història i en la geografia.

Competència específica 7.

- Identificar l'origen i reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural, especialment dels elements geogràfics històrics i artístics tant a escala local com a escala global, i participar en l'elaboració i la difusió de propostes que n'afavorisquen la preservació i la valoració.
- Identificar béns patrimonials històrics, geogràfics i artístics, tant a escala global com local i les seues característiques.

Matemàtiques

Sabers bàsics

Bloc 1. Sentit numèric i càlcul.

- Equivalència entre fraccions i expressions decimals exactes i periòdiques.
- Operacions amb nombres naturals, enters i racionals.
- Descomposició d'un nombre natural en factors primers. Divisibilitat.
- Prioritat de les operacions. Utilització de les propietats de les operacions.
- Estimació, càlcul, simplificació i interpretació d'expressions numèriques. Relacions inverses entre les operacions.
- Potències de nombres naturals o enters.
- Proporcionalitat. Proporcions i percentatges (equivalència). Reducció a la unitat. Augments i reduccions.
- Estratègies de càlcul mental.
- Flexibilitat en l'ús d'estratègies, tècniques o mètodes de resolució de situacions problemàtiques de tipus numèric.
- Perseverança en l'aprenentatge dels aspectes associats al Sentit numèric i de les operacions.

Bloc 2. Sentit algebraic.

- Traducció d'expressions del llenguatge ordinari a l'algebraic, i viceversa.
- Equacions de primer i segon grau. Equivalència entre expressions algebraiques.
- Sistemes d'equacions lineals amb dos incògnites. Interpretació geomètrica.
- Flexibilitat en l'ús de diverses estratègies, tècniques o mètodes de resolució de situacions problemàtiques susceptibles d'error en la interpretació.
- Autonomia, tolerància davant l'error i perseverança en l'aprenentatge d'aspectes associats al sentit algebraic.

Bloc 3. Sentit de la mesura i de l'estimació.

- Estimació i anàlisi de mesures utilitzant unitats convencionals.
- Elecció d'unitat de mesura i escala apropiada per a descriure magnituds. Conversió entre unitats de mesura.
- Canvi d'eines, tècniques, estratègies o mètodes relacionats amb la mesura i amb l'estimació de magnituds.

- Perseverança, iniciativa i flexibilitat en la resolució de situacions problemàtiques susceptibles d'errors o de dificultats relacionats amb la mesura de magnituds.

Bloc 4. Sentit espacial i geometria.

- Figures planes. Elements bàsics de la geometria del pla.

- Proporcionalitat, semblança. Teorema de Tales. Escales.

- Teorema de Pitàgores. Aplicacions.

- Circumferència, cercle, arcs i sectors circulars.

- Reconeixement de sòlids: prismes rectes, piràmides, cilindres i cons. Càlcul de superfícies i volums.

- Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies, representacions o tècniques geomètriques.

Bloc 5. Relacions i funcions.

- Variable. Variació i relació entre variables.

- Funcions lineals. Construcció i interpretació de la taula de valors i de la gràfica.

- Identificació de l'equació de la recta. Interpretació del pendent i dels punts de tall amb els eixos.

- Resolució de problemes i modelització mitjançant l'estudi de la funció lineal i les seues propietats.

- Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies, tècniques o mètodes associats a les relacions i a les funcions.

Bloc 6. Incertesa i probabilitat.

- Espai mostral en experiments aleatoris simples: identificació i determinació.

- Ús de taules de contingència i diagrames d'arbre per a obtindre l'espai mostral en experiments compostos.

- Càlcul de probabilitats mitjançant la regla de Laplace en situacions de equiprobabilitat, en experiments simples i compostos.

- Estimació de la probabilitat d'un succés en situacions que no permeten l'ús de la regla de Laplace: experimentació i llei dels grans números.

- Succés contrari, succés segur i succés impossible. Successos compatibles i incompatibles.

- Unió i intersecció de successos: concepte i propietats.

- Propietats de la probabilitat.

- Probabilitat condicionada: concepte, càlcul i interpretació. Successos dependents i independents.

- Introducció a les tècniques de recompte: regla de la suma i del producte. Aplicació al càlcul de probabilitats.

- Ús del càlcul de probabilitats en contextos no lúdics: estimació de riscos i presa de decisions.

- Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies, tècniques o mètodes probabilístics. Acceptació dels errors d'interpretació.

Bloc 7. Anàlisi de dades i estadística.

- Concepte de variable estadística (qualitativa, quantitativa discreta i quantitativa contínua). Característiques i representació.
- Recollida, organització, interpretació i comparació de dades en taules de freqüència, taules de contingència i gràfiques de diversos tipus, amb TIC.
- Càlcul i interpretació de les principals mesures de centralització (moda, mitjana i mediana) amb i sense suport tecnològic.
- Càlcul i interpretació de les principals mesures de dispersió (rang, desviació mitjana, desviació típica i variància).
- Comparació de mostres d'una o dos variables, a partir de les mesures de centralització i dispersió. Coeficient de variació.
- Comparació de distribucions mitjançant els paràmetres de centralització i dispersió.
- Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies, tècniques o mètodes estadístics.
- Interpretació de dades i estudis estadístics. Anàlisi i acceptació de l'error.

Bloc 8. Pensament computacional.

- Identificació i establiment de regularitats, i predicció de termes en seqüències, successions, sèries i processos numèrics.
- Reconeixement de patrons per a la generalització i automatització de processos repetitius o d'algoritmes.
- Disseny i programació d'algoritmes, entesos com a patrons de resolució de problemes, amb o sense eines TIC.
- Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes o problemes sense informació oculta ni presència d'atzar.
- Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies, tècniques o algoritmes computacionals.

Criteris d'avaluació

Competència 1: Resolució de problemes.

- Aplicar diferents estratègies per a resoldre problemes de l'àmbit social o d'iniciació a l'àmbit professional i científic, seleccionant la més adequada atenent criteris d'eficiència i/o senzillesa.
- Analitzar críticament els procediments de resolució seguits i aprendre dels errors comesos, incorporant alternatives plantejades pels companys i companyes i proposant millores.
- Comparar la solució obtinguda amb la solució esperada d'un problema, o amb la trobada en fonts d'informació, valorant si es requerix una revisió o rectificació del procés de resolució seguit.
- Generalitzar el procés de resolució d'un problema donat i transferir-lo a altres situacions i contextos matemàticament equivalents o de major complexitat.

Competència 2: Raonament i connexions.

- Formular conjectures sobre propietats o relacions matemàtiques i explorar la seua validesa reconeixent patrons o desenrotllant una cadena de procediments matemàtics.
- Justificar els passos d'una argumentació o un procediment matemàtic i generalitzar alguns arguments per a fer demostracions senzilles.

- Comparar i connectar diferents conceptes i procediments matemàtics, argumentant les equivalències i diferències en el raonament utilitzat.

Competència 3: Modelització.

- Establir connexions bidireccionals entre les matemàtiques i altres disciplines, utilitzant procediments d'indagació com la identificació, la inferència, el mesurament i la classificació.
- Construir models matemàtics generals a nivell bàsic, utilitzant eines algebraiques i funcionals que representen diferents situacions i fenòmens reals, per a interpretar-los, analitzar-los i fer-ne prediccions.
- Comparar i valorar diferents models matemàtics a nivell bàsic que descriuen una situació o fenomen real.
- Construir nous models matemàtics per a descriure fenòmens reals a partir de la transformació d'altres models coneguts, adaptant l'estructura a la situació plantejada.

Competència 4: Pensament computacional.

- Resoldre situacions problemàtiques d'una certa complexitat descomponent i estructurant les parts mitjançant algorismes i analitzant les diferents opcions que s'hi plantegen.
- Analitzar situacions complexes en jocs de lògica o de tauler abstractes, desenrotllant un mètode sistemàtic i creatiu per a prendre la decisió més adequada, o determinar l'estratègia guanyadora, en cas d'existir.
- Prendre decisions adequades en situacions de repte, adequades al nivell maduratiu, cognitiu i evolutiu de l'alumnat, mitjançant l'anàlisi lògica i la implementació d'estratègies algorítmiques.

Competència 5: Representacions.

- Manejar amb precisió les representacions iconicomaniulatives, numèriques, simbólicoalgebraiques, tabulars, funcionals, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics.
- Realitzar conversions bidireccionals entre les representacions iconicomaniulatives, numèriques, simbólicoalgebraiques, tabulars, funcionals, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics.
- Seleccionar el simbolisme matemàtic adequat per a descriure matemàticament situacions corresponents a l'àmbit social i d'iniciació als àmbits professional i científic.

Competència 6: Comunicació.

- Comunicar idees matemàtiques utilitzant el nivell de llenguatge formal adequat a la situació madurativa, cognitiva i evolutiva de l'alumnat.
- Explicar i donar significat matemàtic a informacions relatives a situacions problemàtiques de l'àmbit social o d'iniciació a àmbits professional i científic.
- Argumentar sobre situacions rellevants amb claredat i solidesa recorrent al llenguatge matemàtic.

Competència 7: Rellevància social, cultural i científica.

- Reconèixer el contingut matemàtic de caràcter numèric, espacial, geomètric, algebraic o funcional present en l'art, l'enginyeria i l'organització econòmica i social.

Competència 8: Gestió de les emocions i de les actituds.

- Identificar els factors rellevants en la comprensió i aprenentatge dels processos matemàtics, i prendre l'actitud adequada per a la superació i la millora personal.
- Desenvolupar el pensament crític i creatiu en una varietat de situacions a partir del treball matemàtic, tant individual com en equip.
- Reforçar l'autoestima i millorar l'autoconcepte a través de la resolució de situacions problemàtiques i d'aprenentatge que involucren destreses i procediments matemàtics.

Ciències Naturals

Sabers bàsics

Bloc 1. La matèria.

- Magnituds físiques.
- Sistema Internacional.
- Canvis d'unitats: massa, longitud, superfície i volum.
- Canvis d'estat i conservació de la massa.
- Concepte d'element químic associat a la idea d'àtom.
- Famílies d'elements en la taula periòdica actual.
- Classificació de la matèria: mescles i substàncies pures.
- Compostes d'interès especial.
- Aproximació al concepte de reacció química.
- Conservació de la massa en les reaccions químiques.
- Utilització dels símbols químics per a representar una reacció química. Equació química ajustada.

Bloc 2. Moviment i interaccions.

- Moviment rectilini uniforme i uniformement variat. Concepte d'acceleració.
- Rapidesa instantània i rapidesa mitjana.
- Interpretació i construcció de gràfics espai-temps.
- Diferència entre rapidesa i velocitat.
- Concepte d'acceleració.
- Les forces com a interacció.
- Treball i energia.

Bloc 3. L'energia i la seua relació amb el canvi.

- Transformacions i conservació de l'energia.
- Diferents tipus de transferència de l'energia.
- Tipus d'energia. Principi de conservació de l'energia.
- Ús racional de l'energia: consum responsable.

- Fonts d'energia renovables i no renovables.

Bloc 4. La vida en acció.

- La cèl·lula com a unitat estructural i funcional dels éssers vius.

- Nivells d'organització de la matèria viva i organització general del cos humà (cèl·lula, teixit, òrgan, aparats o sistemes).

- Funcions de nutrició, relació i reproducció dels éssers vius.

- Nutrició autòtrofa i heteròtrofa.

- La respiració en els éssers vius.

- Reproducció sexual i asexual.

- La classificació dels éssers vius: criteris de classificació naturals.

Bloc 5. Les persones i la salut.

- El concepte de salut i el de malaltia.

- Malalties infeccioses i no infeccioses.

- Higiene i prevenció.

- Sistema immunitari. Vacunes.

- Els trasplantaments i la donació de cèl·lules, sang i òrgans.

- Necessitats nutricionals: els nutrients, els aliments i hàbits alimentosos saludables i sostenibles.

- Dietes saludables i trastorns de la conducta alimentària

- Les substàncies addictives: el tabac, l'alcohol i altres drogues. Problemes associats.

Bloc 6. El medi ambient natural.

- Conceptes de biosfera, ecosfera i ecosistema.

- Identificació i paper dels components d'un ecosistema.

- La biodiversitat i la necessitat de conservar-la.

- Ecodependència dels éssers vius i importància del manteniment de totes les formes de vida per a la salut humana.

- Cadenes i xarxes tròfiques.

- Principals problemes mediambientals.

- Medi ambient i salut. Influència dels desequilibris ambientals sobre les malalties i el benestar.

Criteris d'avaluació

- Conèixer l'estructura interna d'una cèl·lula eucariòtica animal i una vegetal, identificar i representar els seus orgànuls i descriure la funció que exercixen.

- Relacionar les macromolècules amb la seua funció biològica en la cèl·lula i l'organisme.

- Explicar els mecanismes bàsics que incidixen en el procés de la ingestió i digestió d'aliments, en l'assimilació i distribució de nutrients i en la producció i excreció de rebuïjos, relacionant els dits processos amb les estructures anatòmiques que els fan possibles.

- Conèixer les diferents parts del sistema nerviós així com la transmissió de l'impuls nerviós.
- Conèixer les estructures que componen l'aparell locomotor i les funcions que realitzen.
- Explicar el significat biològic de la respiració cel·lular, indicant les diferències entre la via aeròbia i l'anaeròbia.
- Analitzar els mecanismes de defensa que desenrotllen els sers vius davant de la presència d'un antigen, deduint a partir d'estos coneixements com es pot incidir per a reforçar o estimular les defenses naturals.
- Argumentar adequadament la necessitat de conservació de totes les formes de vida sobre la base del coneixement dels sistemes biològics i geològics.
- Explicar els fonaments dels mètodes anticonceptius, així com l'efectivitat real d'estos, sobre la base del coneixement del funcionament del propi cos.
- Explicar les causes de les alteracions del medi ambient i la seua relació amb l'activitat humana.
- Elaborar seqüències argumentatives consistents, coherents i congruents, utilitzant els connectors lògics adequats.
- Explicar la necessitat de sistematitzar d'una manera o d'una altra la nomenclatura química i la formulació de les substàncies.
- Diferenciar una mescla i una substància pura.
- Utilitzar els símbols químics per a representar una reacció química i explicar el que significa una equació química ajustada.
- Formular i nomenar algunes substàncies importants. Indicar les seues propietats.
- Discernir entre canvi físic i químic. Comprovar que la conservació de la massa es complix en tota reacció química. Escriure i ajustar correctament equacions químiques senzilles.
- Identificar la calor com un procés de transferència d'energia entre els cossos a diferent temperatura i descriure casos reals en els quals es posa de manifest.
- Reconèixer la importància i les repercussions per a la societat i el medi ambient de les diferents fonts d'energia renovables i no renovables.
- Reconèixer les diferents forces que hi ha en la naturalesa i els diferents fenòmens associats a estes.

Tractament de la Informació i Competència Digital

Sabers bàsics

Bloc 1: Dispositius digitals i sistemes informàtics. Sostenibilitat.

- Funcionament bàsic i característiques més importants dels dispositius digitals.
- Sistemes operatius comuns i aplicacions: instal·lació, configuració, actualització i desinstal·lació d'aplicacions.
- Organització de la informació. Operacions bàsiques amb arxius i carpetes.
- Arquitectura bàsica dels equips informàtics: microprocessador, memòria, busos i perifèrics.
- Identificació i resolució de problemes informàtics senzills en l'entorn personal.

- Personalització de l'entorn de treball.
- Llicències de programari. El programari lliure i el programari de propietat.
- La bretxa digital.
- Història breu del desenrotllament tecnològic.
- Implicacions de la tecnologia en el desenrotllament social.
- Implicacions de l'ús dels dispositius digitals per a la salut, la sostenibilitat i el medi ambient. Obsolescència.

Bloc 2: Xarxes i seguretat.

- Xarxes de dispositius: cablejades i sense fils.
- Fonaments i formes d'accés a Internet. Xarxes d'ordinadors.
- Protecció de dispositius i dades personals. Tècniques de tractament, organització i emmagatzematge segur de la informació. Còpies de seguretat.
- Hàbits bàsics de seguretat per a protegir els dispositius. Mesures de protecció de dades i d'informació. Antivirus.
- Riscos i amenaces de l'ús de dispositius i relacions en xarxa: ciberassetjament i fraus.

Bloc 3: Internet, informació i identitat digital.

- Tipus de buscadors web i les seues ferramentes de filtratge.
- Personalització de l'entorn de treball.
- Selecció d'informació en mitjans digitals a través de buscadors web tot contrastant-ne la veracitat.
- Propietat intel·lectual i drets d'autoria. Tipus de drets, duració, límits als drets d'autoria i llicències de distribució i explotació.
- La identitat personal en Internet. Àlies i avatars.
- Exposició personal en la xarxa. La petjada digital.
- Estratègies per a una ciberconvivència igualitària, segura i saludable. Etiqueta digital.
- Entorns digitals d'intercanvi social i jocs en línia. Addiccions.
- Comunitats virtuals i entorns virtuals d'aprenentatge. Col·laboració digital.

Bloc 4: Ofimàtica i multimèdia.

- Creació bàsica de continguts amb eines digitals.
- Ferramentes de creació i edició digital en línia.
- Elaboració i formatació de continguts en un document de text. Inserció de gràfics. Impressió de documents.
- Ús d'estils, taules i índexs en documents de text.
- Inserció de dades, formatació de les cel·les i ús de fulls de càlcul.
- Fórmules i funcions senzilles en fulls de càlcul. Creació de gràfics .
- Elaboració, formatació, disseny de diapositives en una presentació digital.

- Altres formats de documentació tècnica: infografies, línies de temps, animacions, còmics, llibres electrònics, mapes mentals.

- Producció i edició senzilla d'àudio i vídeo.

Bloc 5: Programació i Intel·ligència Artificial.

- Abstracció, seqüenciació, algorítmica i la seua representació amb llenguatge natural i diagrames de flux.

- Introducció a la programació per blocs: composició de les estructures bàsiques i encaix de blocs.

- Estructures de control del flux del programa. Bucles.

- Variables, constants, condicions i operadors.

- Elaboració de programes informàtics senzills.

- Elaboració de programes informàtics senzills per a dispositius mòbils.

- Fonaments de la IA. Arbres de decisió. Big data, xarxes neuronals.

- Implicacions socials i ètiques de la intel·ligència artificial.

Criteris d'avaluació

Competència específica 1:

- Identificar característiques bàsiques dels dispositius digitals d'ús personal en l'entorn domèstic i educatiu.

- Organitzar la informació aplicant tècniques d'emmagatzematge segur.

- Utilitzar i adaptar les eines digitals i aplicacions de l'entorn d'aprenentatge a les pròpies necessitats.

- Descriure i valorar els drets d'autoria i llicències de drets i explotació.

- Reconèixer les implicacions de l'ús i consum de tecnologia sobre la salut i el medi ambient.

- Mostrar hàbits bàsics de seguretat per a protegir els dispositius.

Competència específica 2:

- Determinar quin dispositiu i forma d'accés a Internet és el més adequat a les necessitats.

- Connectar dispositius digitals a Internet de manera segura.

Competència específica 3:

- Fer busques bàsiques en Internet segons criteris de qualitat, actualitat i fiabilitat de les fonts.

- Identificar problemes i riscos relacionats amb l'ús de la tecnologia.

- Organitzar i gestionar l'entorn personal d'aprenentatge mitjançant la integració de recursos digitals.

- Crear, integrar i editar continguts digitals amb sentit estètic de manera creativa i respectant els drets d'autoria.

- Identificar i valorar diferents maneres de representar la identitat en Internet i la petjada digital que deixen.

- Reconèixer les implicacions de la publicació de dades personals en la xarxa.

- Adoptar conductes bàsiques que protegissen la identitat digital i les dades personals.
- Analitzar el funcionament de plataformes d'interacció social i joc en xarxa.
- Adoptar conductes bàsiques que fomenten relacions personals respectuoses i enriquidores.
- Prendre mesures bàsiques de prevenció davant l'ús continuat de dispositius digitals.

Competència específica 4:

- Crear i editar continguts tecnològics i digitals amb diferents formats, tant presencialment com en remot, per a facilitar la comunicació d'idees, opinions i propostes tecnològiques.
- Respectar les llicències i drets d'autoria en la creació i comunicació d'idees.

Competència específica 5:

- Resoldre problemes de manera individual, utilitzant els algorismes i les estructures de dades necessàries.
- Programar aplicacions senzilles per a resoldre problemes elementals, usant un entorn per a l'aprenentatge de programació basat en blocs.
- Identificar els fonaments i el funcionament de les tècniques bàsiques de IA.
- Valorar les implicacions ètiques i socials de les tècniques bàsiques de IA.